

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

หนังสือพิมพ์ (Newspaper) จัดเป็นสื่อที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อมวลชนประเภทอื่น โดยมีคุณลักษณะของการรายงานข่าวสารที่เกิดขึ้นในแต่ละวันอย่างละเอียด จึงเปรียบเสมือนจดหมายเหตุบันทึกเรื่องราวประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติเกี่ยวกับเหตุการณ์ (Events) ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ผ่านการนำเสนอที่เรียกว่า ข่าว บทความหรือคอลัมน์ โดยจะเป็นการรายงานเหตุการณ์ที่เป็นความจริง (Truth) และข้อเท็จจริง (Facts) ให้ปรากฏอยู่บนหน้าหนังสือพิมพ์ตลอดไป

การตีพิมพ์ข่าวสารอย่างเป็นกิจวัตรประจำวันและมีความถี่ที่สม่ำเสมอของหนังสือพิมพ์นั้นสามารถก่อให้เกิดอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อความคิดเห็น ความเชื่อ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตของสมาชิกในสังคมได้เช่นเดียวกัน ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ส่งผลกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบต่อความคิดและจิตใจของปัจเจกบุคคลเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งเด็กและเยาวชนสามารถเลียนแบบหรือเอาอย่างบุคคล (role model) หรือมีอคติต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตลอดจนอิทธิพลในการกำหนดวาระสังคม (agenda setting) (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และคณะ, 2550, น. 550) ซึ่งสามารถใช้วิธีในการนำเสนอหรือแสดงออก (display) จนทำให้สังคมต้อง “คิดถึง” (think about) ต้อง “พูดถึง” (talk about) รวมถึงการระแวดระวังต่อข่าวสารที่สื่อได้กำหนดเป็นวาระความสำคัญต่อเรื่องราวหรือประเด็นเหล่านั้น (กาญจนา แก้วเทพ, 2545, น. 226)

ดังนั้น หนังสือพิมพ์จึงมักถูกตั้งคำถามและตรวจสอบจากสังคมอยู่เสมอถึงเรื่องอิทธิพลจากการนำเสนอข่าวสารต่าง ๆ ที่สามารถส่งผลกระทบที่สำคัญต่อการชี้นำประชาชาติ (Public Opinion) และหล่อหลอมความคิดเห็นต่าง ๆ ให้สังคมเกิดความเชื่อและคล้อยตามได้อย่างชอบธรรม ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านวัฒนธรรม (Culture) ค่านิยมและประเพณีที่หนังสือพิมพ์ได้ส่งสอนให้ประชาชนได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างไม่รู้ตัว ซึ่งอาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างความคิดและความเชื่อของบุคคลในสังคมได้

ด้วยเหตุดังกล่าว หนังสือพิมพ์จึงควรปฏิบัติหน้าที่ให้อยู่บนรากฐานแห่งหลักจริยธรรมวิชาชีพและจรรยาบรรณ ควบคู่กับการทำธุรกิจ โดยมีได้คำนึงถึงผลกำไรเพียงอย่างเดียว

หากแต่ต้องอ้างความเป็นสถาบันสื่อเอกชน ที่มุ่งผลตอบแทนด้าน “กำไร” (Profit) เพื่อความอยู่รอด พร้อมกับการรักษาบทบาทด้านการเป็นสถาบันสาธารณะ มุ่งให้ “ประโยชน์ของสาธารณะ” (Public interest) แก่สังคมควบคู่กันไปด้วย

ประเด็นปัญหาเรื่องการพาดหัวข่าวอาชญากรรมบนหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวัน โดยเฉพาะการพาดหัวข่าวที่เกินความจริง รวมทั้งการเลือกใช้คำและภาษาที่ไม่เหมาะสม ลามกอนาจารและหยาบคาย สิ่งเหล่านี้หนังสือพิมพ์มักถูกตั้งคำถามจากสังคมว่ามีความเหมาะสมหรือถูกต้องตามหลักจริยธรรมวิชาชีพอยู่มากน้อยเพียงใด ในแง่ที่ว่าสื่อหนังสือพิมพ์ที่มีหน้าที่ให้ข่าวสาร (To inform) ที่ เป็นความจริงกับประชาชนโดยไม่ใส่อารมณ์ ความรู้สึกและความคิดเห็นใด ๆ ลงไปในข่าวที่นำเสนอ และควรที่จะนำเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมา

ดังเช่นข้อเสนอนะของ ส.เชื้อหอม (2541, น. 23) ที่ได้เขียนลงในหนังสือ “ภาษาสื่อมวลชน มีกี่คน...ทนรับได้” ว่า ภาษาที่ “สื่อมวลชน” นำมาใช้ในการเขียนข่าว บทความ หรือคำร้อยกรองต่าง ๆ นอกจากจะมีความหมายที่ไม่ตรงตามความเป็นจริงแล้ว ส่งผลให้ภาษาเกิดความวิบัติ บางครั้งผู้เขียนเขียนไปในทางลามกอนาจารหรือบางครั้งก็เต็มไปด้วยความก้าวร้าวรุนแรง แสดงถึงความต้องการที่จะให้เกิดความสะใจ ไม่เคยคำนึงถึงความเสียหายหรือความเจ็บช้ำน้ำใจของผู้ตกเป็นข่าว อันเป็นการเขียนข่าวโดย “ไม่เอาใจเขา มาใส่ใจเรา”

ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2541 หมวดที่ 2 ข้อ 7 หนังสือพิมพ์ต้องไม่แต่งเติมเนื้อหาสาระของข่าว จนคลาดเคลื่อนหรือเกินจากความเป็นจริง ข้อ 9 หนังสือพิมพ์ต้องไม่สอดแทรกความคิดเห็นลงในข่าว ข้อ 16 การพาดหัวข่าวและความนำของหนังสือพิมพ์ ต้องไม่เกินไปจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว นอกจากนี้ ในหมวดที่ 4 แนวปฏิบัติของหนังสือพิมพ์และผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ข้อ 30 ระบุว่า ภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์พึงหลีกเลี่ยงคำที่ไม่สุภาพ หรือมีความหมายเหยียดหยาม (จิตติมา ภาณุเตชะ, 2549, น. 102-108)

แต่ในทางกลับกันการพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ มักจะเขียนด้วยถ้อยคำที่แสดงความรุนแรงและไม่เหมาะสมหลายประการ ทั้งนี้ความหมายของคำว่า รุนแรง ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 นั้น หมายถึง หนักมาก แรงมาก เกินปกติ เช่น คุอย่างรุนแรง คัดค้านอย่างรุนแรง ความคิดเห็นรุนแรง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, น. 961) ในที่นี้ หัวข่าวที่รุนแรง ก็อาจหมายถึง หัวข่าวที่ใช้ภาษาเมื่ออ่านแล้วจะรู้สึกถึงการแสดงถึงรุนแรงเกินจากปกติ ส่อไปในทางหยาบช้าหรือลามกอนาจารเกินวิสัยที่บุคคลทั่วไปจะยอมรับได้ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้จากหัวข่าวอาชญากรรมหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ดังต่อไปนี้

“ทุบหน้ากัดยอดปทุมธันน้ำตาเทียนหยด-ยัดจิมสาวพิการดับ” พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก ฉบับวันที่ 26 เมษายน 2550

“เมียหันจู้ แค้นภาพบาดใจ ผัวกกสาว” พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 8 กันยายน 2550

“ไฟช็อต-ทะเลวงจิม ทุบหัวและ ฆ่าเหยี่ยมสาวใหญ่” พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 11 กรกฎาคม 2550

“หนุ่มแขวนจตุคาม 3 องค์บุกข่มขืนสาวถูกยิงพวงสวรรค์ขาด” พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก ฉบับวันที่ 30 ตุลาคม 2550

“ไ้เห็นข่มขืนในวัด ฆ่าสาว 16 ศพเปลือยทิ้งไว้ย่อย” พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ข่าวสด ฉบับวันที่ 9 ธันวาคม 2550

จากตัวอย่างหัวข่าวข้างต้น สามารถสะท้อนถึงปัญหาและความไม่เหมาะสมในการพาดหัวข่าวได้หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์ประเภทเพ่งปริมาณ (Popular newspaper) ที่เน้นการนำเสนอข่าวเบา (Soft news) ซึ่งมีบุคลิกลักษณะในการเขียนหัวข่าวที่เน้นย้ำความรุนแรงมากเกินไป ทั้งยังใช้ภาษาและถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม การเขียนในคุณลักษณะเช่นนั้นเพียงเพื่อสร้างความเร้าอารมณ์และความรู้สึกของผู้อ่านให้เกิดขึ้นโดยฉับพลัน เช่น การเลือกใช้คำว่า “จู้” “จิม” เป็นคำที่ใช้เรียกแทนอวัยวะเพศชายและหญิง ทั้งนี้หนังสือพิมพ์สามารถหลีกเลี่ยงใช้คำที่สุภาพและเหมาะสมกว่านี้ได้ นอกจากนี้ การพาดหัวข่าวโดยใช้อากาการกิริยาบรรยายรายละเอียดจนทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้อย่างชัดเจน เช่น “ยัด” “ทุบ” “ทะเลวง” ก็เป็นการใช้ภาษาในการพาดหัวที่น่าหวาดเสียวโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของสาธารณชนอย่างถ่วง ซึ่งผิดกับหลักการข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ แต่การพาดหัวดังกล่าวก็ยังคงเกิดขึ้นในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ไทยอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

การเขียนพาดหัวข่าวโดยการสอดแทรกความคิดเห็น ด้วยการใช้คำด่าทอและคำที่มีความหมายเหยียดหยามลงในพาดหัวข่าวด้วยนั้น จะทำให้ผู้อ่านเกิดทัศนคติในแง่ร้ายกับผู้ที่ตกเป็นข่าว เช่น คำว่า ไ้เห็น อันจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกเกลียดชังบุคคลในข่าวนั้น ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดต่อหลักการรายงานข่าวที่ต้องเป็นข้อเท็จจริงโดยปราศจากอคติและความคิดเห็นใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากนี้ ยังแสดงถึงการเป็นผู้พิพากษาคัดสินผู้ต้องหาที่ตกเป็นข่าวว่าได้กระทำความผิดจริง ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วการดำเนินคดีต่าง ๆ ยังไม่สิ้นสุด บุคคลนั้นจึงมิได้เป็นผู้กระทำความผิด การดำเนินคดีด้วยการใช้ถ้อยคำที่รุนแรงและหยาบคาย จึงถือเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม

ตลอดจนอาจส่งผลกระทบร้ายแรงต่อผู้ที่ตกเป็นข่าว หากมิได้กระทำความผิดจริง แต่ก็ได้ตกเป็นจำเลยของสังคม และได้รับการพิพากษาจากสื่อหนังสือพิมพ์ไปแล้ว

อันสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุลักษณ์ นุตะวานิช (2548, น. 84) ที่ระบุว่า การเขียนข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์เป็นการรายงานข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ข่าวแล้ว นอกจากนี้ยังมีการกระทำที่เสมือนเป็นตัวแทนในการตัดสินของสังคมอีกด้วย เช่น กระทำตนเป็นตัวแทนของผู้ถูกกระทำหรือญาติพี่น้องของผู้ถูกกระทำอาชญากรรม ผนวกกับการตัดสินทางสังคมว่าผู้ก่ออาชญากรรมต้องเป็นคนร้าย สมควรถูกลงโทษ จึงใช้คำสมณานามหรือฉายา เรียกแทนชื่อผู้กระทำความผิดด้วยถ้อยคำที่ค่อนข้างรุนแรง ยิ่งอาชญากรรมที่ก่อขึ้นร้ายแรง ทารุณโหดร้ายมากเพียงใด การใช้ถ้อยคำในหน้าหนังสือพิมพ์ก็จะยิ่งรุนแรงและไว้อารมณ์มากขึ้น อาจจะเป็นเพราะต้องการระบายความคับแค้นใจแทนผู้ที่เสียหายและญาติพี่น้องที่ใกล้ชิด เพราะต้องการให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกร่วมด้วย เช่น หนุม่น้ำกามตัวแสบ หัวใจก้างทรวงหินกาม เदनรกหินกาม ฆาตกรหินกามใจสัตว์ เป็นต้น

หนังสือพิมพ์ควรจะตระหนักถึงผลกระทบอันเกิดจากพฤติกรรมลอกเลียนแบบจากสื่อ ซึ่งหนังสือพิมพ์มีหน้าที่ในการนำเสนอข่าวสารต่าง ๆ ให้ผู้รับสารได้รับรู้ความจริงที่เกิดขึ้นทั้งหมดอย่างตรงไปตรงมา แต่ไม่ควรนำเสนอเรื่องราวอย่างละเอียดจนเกินไป รวมทั้งใช้ถ้อยคำที่รุนแรงในการพาดหัวข่าวอาชญากรรม เพราะจะเป็นการลดคุณค่าในด้านบรรทัดฐานและค่านิยมที่ดีงามของสังคม การเสนอข่าวอาชญากรรมควรชี้ให้เห็นว่าเป็นการกระทำความผิดกฎหมายที่ต้องได้รับการลงโทษหรือได้รับการดำเนินคดีเพื่อมิให้ผู้ใดกระทำความผิดในลักษณะเช่นนี้อีก ซึ่งถือเป็นการทำหน้าที่หนึ่งของสื่อมวลชนในการขัดเกลาสังคม แต่ในทางตรงกันข้ามการใช้ภาษาที่มีความหยาบคายหรือรุนแรงจนเกินกว่าเหตุ ก็อาจส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมเหล่านั้นได้เช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเยาวชนที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในชีวิต อีกทั้งทำให้ภาษาที่ดีงามของไทยถูกทำลายลงไปได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นการทำหน้าที่ที่เป็นอันตราย (Dysfunction) ด้วยความไม่ตั้งใจหรือคาดไม่ถึงของสื่อมวลชนก็เป็นได้

นอกจากนี้ จ่านง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์ (2526, น. 2-3) ได้แสดงทัศนะไว้ในรายงานผลการวิจัยเรื่องภาษากับมวลชน วิวัฒนาการของภาษา เพื่อการเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยไว้ว่า แม้หนังสือพิมพ์ไม่ใช่ตำราวิชาภาษาไทย และหนังสือพิมพ์ก็ไม่ใช่ครูสอนภาษาไทย แต่หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลมากอย่างหนึ่งต่อผู้ใช้ภาษาไทย เพราะในแต่ละวันจะมีผู้อ่านหนังสือพิมพ์เป็นจำนวนมาก เนื่องจากหนังสือพิมพ์มีการจัดทำและจำหน่ายอย่างแพร่หลายทั่วทั้งประเทศและเป็นสิ่งที่มีการบันทึกปรากฏให้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่าง

ชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้และซึมซับกับการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์อยู่ตลอดเวลา เมื่อหนังสือพิมพ์ได้ใช้ภาษาที่กำกวม ใช้ถ้อยคำที่หยาบคาย หรือใช้คำที่ผิดความหมาย ก็จะเป็นผลให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้และนำไปใช้โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ได้ ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้ายังมีการใช้ภาษาอย่างไม่ถูกต้องในหน้าหนังสือพิมพ์อย่างต่อเนื่องโดยไม่มีการแก้ไขการใช้ภาษาที่เหมาะสมในหน้าหนังสือพิมพ์ ก็จะมีผลกระทบต่อสังคมไทยอย่างมากต่อการใช้ภาษาไทยของคนไทยตามมา นั่นคือ จะเป็นการทำลายเอกลักษณ์ของภาษาไทยให้เสื่อมคุณค่าไปเรื่อย ๆ

การพาดหัวข่าวอาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อผู้อ่านด้านการใช้นาษานั้น โดยส่วนใหญ่ มักเกิดจากการใช้ภาษาผิด หมายถึง การใช้นาษาที่ผิดหลักไวยากรณ์หรือผิดความหมายที่ต้องการ ซึ่งต้องพิจารณาตั้งแต่ระดับคำ กลุ่มคำไปจนถึงประโยค รวมถึงการใช้คำที่มีความหมายแฝง คำที่มีเสียงคล้ายคลึงกันและคำไวยากรณ์ทั้งหลาย ได้แก่ คำบุพบท คำสันธานและลักษณนาม เช่น ตัวอย่างการพาดหัวข่าวต่อไปนี้ “ฆาตกรโหดยังลั่นแฉ้ง ให้การปฏิเสธ” คำว่า “ลั่นแฉ้ง” ปรกิติ หมายถึง การที่คนเราไม่สามารถออกเสียงภาษาต่างประเทศได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษา เปรียบเหมือนกับลั่นที่แฉ้ง ผู้พูดจึงไม่อาจดัดแปลงลักษณะของลั่นที่ใช้ในการเปล่งเสียงให้เป็นไปตามลักษณะที่ต้องการได้ หนังสือพิมพ์จึงควรใช้คำว่า ปากแฉ้ง ที่มีหมายความว่า ไม่ยอมรับผิด ยืนยันปฏิเสธความผิด จึงจะถูกตอ้งตามความหมายที่ต้องการอย่างแท้จริง (ปิ๊ปป๊อ ดอทคอม, 2552)

นอกจากนี้ การพาดหัวข่าวอาชญากรรม ยังสามารถสร้างความหดหู่ ความวิตกกังวล และการมองสังคมไทยในแง่ร้ายเกินความเป็นจริง เช่น ข่าวข่มขืน ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่โหดร้าย เมื่อนำเสนอในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ก็เป็นเรื่องที่น่ากลัว เมื่อใช้นาษาที่หยาบคายพาดหัวข่าว เพื่อกระตุ้นและเร้าอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่านเข้าไปอีก อันจะทำให้ผู้อ่านในสังคมเกิดความรู้สึกไม่มีความสุข ทัดสนนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกับ สมควร กวียะ (2547, น. 132-133) ที่ได้แยกแยะข้อดีและข้อเสียของการนำเสนอข่าวข่มขืนไว้ว่า ข่าวข่มขืนอาจจะเป็นประโยชน์ต่อผู้หญิงแต่ละคนที่จะใช้เป็นบทเรียนในเรื่องของการระมัดระวังตัว แต่อาจจะสร้างภาพที่น่ากลัวของสังคมไทยจนเกินไปตามทฤษฎีการปลูกฝัง (Cultivation Theory) ในระยะยาวคนไทยอาจจะทวีความกลัวและความหวาดระแวงสังคมมากขึ้น แทนที่จะอยู่ร่วมกันด้วยความรักและความสามัคคี

ในปัจจุบันผู้รับสารที่รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ อาจจะไม่มีความสุขต่อการบริโภคข่าวสารที่นำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์มากนัก เนื่องจากการเสนอข่าวสารที่ขาดความรับผิดชอบในการเสนอข่าวสารที่เกินเลยจากความเป็นจริงแล้ว ยังใช้ถ้อยคำและภาษาที่ก้าวร้าว รุนแรง หยาบช้า และลามก การเขียนข่าวมักอยู่ในลักษณะเพื่อความ “สะใจ” มากกว่าจะใช้ภาษาที่เรียบง่าย แต่ให้

ได้เนื้อหาสาระของการเสนอข่าวสารอย่างครบถ้วน ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์มักเสนอข่าวสารที่เอาแต่ “ดำ” หรือ “ประชดประชัน” มากกว่าจะ “เสนอแนะ” (ส.เชื้อหอม, 2541, น.23) สิ่งนี้เป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่งในหน้าหนังสือพิมพ์ไทย

การพาดหัวข่าวอาชญากรรมที่ขาดความรับผิดชอบต่อสังคมนั้น ยังสามารถส่งผลกระทบต่อด้านจิตใจของผู้อ่านได้ ดังจะเห็นตัวอย่างจากการนำเสนอข้อมูลของนิตยสารชีวิต ฉบับวันที่ 16 มีนาคม 2551 (เสฟข่าวอย่างไรได้สุขภาพ, 2551) ระบุว่า การอ่านข่าวที่มีเนื้อหาน่ากลัว สยดสยอง สลดหดหู่ และนำเสนอแต่ด้านมืดของสังคมเป็นประจำทุกวัน อาจทำให้จิตใจของเราอยู่ในภาวะไม่ปกติได้ ซึ่งแพทย์หญิงอำไพชนิษฐ สมานวงศ์ไทย จิตแพทย์จากโรงพยาบาลศรีธัญญา กล่าวว่า โดยธรรมชาติบุคคลมักไม่นิยมอ่านข่าวที่มีเนื้อหาสุขสมหวังเท่าไรนัก ด้วยเหตุนี้ข่าวที่นำเสนอผ่านหน้าหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จึงมีแต่ข่าวร้ายหรือข่าวที่น่ากลัว พาดหัวข่าวอย่างรุนแรง นำเสนอหรือเขียนเนื้อหาข่าวอย่างละเอียด และลงภาพให้เห็นชัดเจน เพราะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้มากกว่า ข่าวลักษณะนี้ให้ผลเสียต่อสุขภาพจิตมากกว่าผลดี เพราะจะบีบคั้นความรู้สึกของผู้อ่าน อีกทั้งเมื่ออ่านแต่ข่าวประเภทนี้เป็นประจำทุกวัน ก็จะมีอาการเสมือนถูกคุกคามทางจิตใจ อันจะส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันอีกด้วย

การปฏิบัติหน้าที่โดยมิได้ยึดถือหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ หนังสือพิมพ์ของนักหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งสำคัญ เพราะทำให้หนังสือพิมพ์มักถูกฟ้องร้องจากประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ อยู่เสมอ แม้ว่าองค์กรของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ เช่น สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทยได้มีมาตรการการควบคุมและดูแลกันเอง รวมทั้งทำโพลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการปฏิบัติงานของสื่อหนังสือพิมพ์มาอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการสำรวจเรื่อง “ความคาดหวังต่อการนำเสนอข่าวสารทางหนังสือพิมพ์: กรณีศึกษาผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร” (สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2552) กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 1,269 ตัวอย่าง ช่วงเวลาดำเนินโครงการสำรวจ ระหว่างวันที่ 23 พฤศจิกายน - 4 ธันวาคม พ.ศ. 2549 โดยสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ร่วมกับ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ผลการสำรวจถึงประเด็นการปรับปรุงหนังสือพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 89.6 ระบุว่า ควรเพิ่มความรับผิดชอบต่อสังคมให้มากขึ้น อีกทั้งร้อยละ 88.9 ระบุว่าควรปรับปรุงการเสนอข่าวให้เจาะลึกมากขึ้น รวมทั้งร้อยละ 88.0 ระบุว่าควรปรับปรุงเนื้อหาให้ถูกต้องเชื่อถือได้มากขึ้น ร้อยละ 81.6 ระบุว่าควรเพิ่มข่าวสารให้หลากหลายมากขึ้น และร้อยละ 43.8 ระบุว่าควรปรับปรุงรูปแบบสีสันทันให้น่าสนใจมากขึ้น เป็นต้น

สำหรับนักวิชาการด้านสื่อสารมวลชนได้มีการวิพากษ์วิจารณ์การนำเสนอข่าวสารที่รุนแรงในหนังสือพิมพ์ด้วยเช่นกัน โดยสมาคมวิชาการนิเทศศาสตร์และสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทยได้จัดการประชุมขึ้น (โอเคเนชั่น, 2552) เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ที่ห้องประชุม ศ.บำรุงสีห์อำเภอ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและได้มีการออกจดหมายเปิดผนึกเรื่องหยุดความรุนแรงและการละเมิดสิทธิในสื่อมวลชนด้วยการแสดงความไม่เห็นด้วยอย่างรุนแรงกับการนำเสนอข่าวในลักษณะที่ไม่คำนึงถึงผลกระทบทางด้านลบต่อสังคมของสื่อมวลชน นอกจากนี้ ยังได้เรียกร้องให้องค์กรและสมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้องได้แสดงบทบาทของตนเอง เพื่อดำเนินการปรับปรุงและสร้างแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานในการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนต่อไป โดยระบุว่า ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา หนังสือพิมพ์บางฉบับโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ประชานิยมที่มียอดจำหน่ายสูงได้ดีพิมพ์ภาพข่าวในหน้าหนึ่งที่แสดงถึงความรุนแรง ความอูจาดและความน่าหวาดเสียว โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของสาธารณชนและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเยาวชน ซึ่งอาจลอกเลียนแบบโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ภาพข่าวดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงผู้ตายที่เสียชีวิตในลักษณะต่าง ๆ โดยมีคราบเลือดให้เห็นอย่างชัดเจน แม้จะมีการปิดบังสภาพศพบางส่วน แต่ยังคงแสดงให้เห็นถึงความอูจาดและความน่าหวาดเสียว อีกทั้งยังเป็นการละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคลของผู้ตาย ซึ่งขัดกับข้อบังคับจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์โดยตรง นอกจากนี้ อาจารย์มานพ แย้มอุทัย อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กล่าวถึงการพาดหัวข่าวที่ละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคลไว้ว่า นอกจากการนำเสนอภาพข่าวไม่เหมาะสมแล้ว หนังสือพิมพ์บางฉบับยังใช้คำที่ไม่เหมาะสม เช่น ศาลยังไม่ได้ตัดสินว่าผู้ที่ถูกกระทำผิดได้กระทำผิดจริงหรือไม่ หนังสือพิมพ์ก็พาดหัวข่าวในลักษณะการประณามและด่าทอด้วยถ้อยคำที่รุนแรง เช่น กรณีข่าวนักศึกษาปทุมวันและอุเทนถวายมีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน หนังสือพิมพ์บางฉบับพาดหัวข่าวโดยใช้คำว่า คู่ริ ซึ่งเป็นพาดหัวข่าวในลักษณะเหมารวมทั้งสถาบัน สื่อมวลชนทำหน้าที่เสมือนแบ่งฝักแบ่งฝ่ายและยุยงส่งเสริมให้ทั้งสองสถาบันเป็นคู่อริกัน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเป็นเพียงการทะเลาะวิวาทกันในกลุ่มนักศึกษากลุ่มเล็ก ๆ เท่านั้น ดังนั้น สื่อมวลชนจะต้องคำนึงถึงบทบาทหน้าที่ให้อยู่ภายใต้กรอบจรรยาบรรณ และจริยธรรมวิชาชีพอย่างเคร่งครัด

ในปัจจุบันการร้องทุกข์ไปยังสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งของการตรวจสอบหนังสือพิมพ์จากภาคประชาชน เช่น กรณี นายกำพล ดวงพระประเสริฐ (อ้างใน ปุณณรัตน์ พิงคานนท์, 2548, น. 294-295) ได้ร้องเรียนต่อสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2546 ขอให้พิจารณาเรื่องจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์

เดลินิวส์ และหนังสือพิมพ์ข่าวสด ในการนำเสนอข่าวและภาพในกรณีเด็กนักเรียนใช้อาวุธปืนบุกยิงลุงและย่าของแฟนสาว โดยการตีพิมพ์ภาพของผู้ตกเป็นข่าวขนาดใหญ่และใช้ภาษาพาดหัวที่รุนแรง ซึ่งสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติได้ทำหนังสือตักเตือนไปยังหนังสือพิมพ์ดังกล่าวทั้ง 3 ฉบับให้ยึดมั่นในข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

การแสดงความคิดเห็นหรือการร้องเรียนในด้านบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ต่อสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติเป็นการเรียกร้องและตรวจสอบการทำงานหรือการทำหน้าที่ของสื่อหนังสือพิมพ์ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้นักหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ได้แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมให้มากขึ้น การร้องทุกข์หรือการตรวจสอบหนังสือพิมพ์เกิดขึ้นมากเท่าใดย่อมสะท้อนถึงการปฏิบัติหน้าที่ที่บกพร่องในแง่มุมด้านจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์ที่เป็นอยู่ได้เป็นอย่างดี

ทั้งนี้ มาลี บุญศิริพันธ์ (2534, น. 35) ได้นิยามการพาดหัวข่าวไว้ว่า การพาดหัวข่าว (Headline) ว่าเป็นส่วนที่จะดึงดูดความสนใจและบอกให้ผู้อ่านรู้ว่า ในแต่ละวันมีข่าวอะไรที่น่าสนใจบ้างและข่าวนั้นมีประเด็นสำคัญตรงไหน ส่วน สมควร กวียะ (2547, น. 132-133) ได้เสนอแนะว่า การนำเสนอเนื้อหาของสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท จะต้องมีการคำนึงถึงสุนทรียภาพทางสัญลักษณ์ (Semantic Aesthetic) หรือความหมายของคำและภาพ รวมทั้งสุนทรียภาพทางจริยธรรม (Ethical Aesthetic) หรือคุณค่าทางศีลธรรม (moral value) ของเนื้อหาที่นำเสนออีกด้วย ดังนั้น ภาพอุจาด ลามก หรือน่าขยะแขยง ย่อมมีผลเชิงลบมากกว่าภาพที่มีศิลปะ คำที่รุนแรงหนักหน่วงเกินไปก็เช่นเดียวกัน คงจะส่งผลกระทบในเชิงลบมากกว่าคำที่มีความรุนแรงพอดีและเหมาะสมสำหรับการพาดหัวและรายงานเหตุการณ์ทางอาชญากรรมในหน้าหนังสือพิมพ์

จากการประมวลผลการศึกษาข้อมูลการพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหน้าหนังสือพิมพ์ในเบื้องต้น ผนวกกับคำนิยามข้อเสนอแนะของนักวิชาการทั้งสองท่าน รวมทั้งประมวลปัญหาการร้องเรียนด้านจริยธรรมและรายงานการวิจัยที่ได้นำเสนอแล้วข้างต้น พบว่าการพาดหัวข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์มักใช้ภาษาที่เร้าอารมณ์ความรู้สึกเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว แต่การสร้างสรรคดี้อยคำ หรือการเลือกใช้ภาษานั้น มักจะใช้ภาษาที่หยาบคาย ลามกอนาจาร มีความรุนแรง สร้างความหดหู่ และยั่วยุความสนใจของผู้อ่านให้คล้อยตาม รวมทั้งการใส่ความคิดเห็นต่าง ๆ ลงไปในการพาดหัวข่าว ในสิ่งที่ปรากฏเป็นข่าว จนทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการเห็นเป็นภาพและเกิดความรู้สึกร่วมไปด้วย อันเป็นการเสนอข่าวสารที่เกินความเป็นจริง ซึ่งขัดแย้งกับหลักการนำเสนอข่าวที่จะต้องเป็นความจริงไม่มีอคติ และไม่ใส่ความคิดเห็นใด ๆ ของผู้เขียนลงไปในช่วง

นอกจากนี้ การพาดหัวข่าวอาชญากรรมของหนังสือพิมพ์รายวันส่วนใหญ่ก็ยังถูกนำมาเชื่อมโยงกับเรื่องผลประโยชน์ทางธุรกิจ องค์กรหนังสือพิมพ์มักถูกวิพากษ์วิจารณ์ในแง่ที่ว่าหากต้องเลือกระหว่างผลตอบแทนด้าน “กำไร” (Profit) เพื่อความอยู่รอด กับ บทบาทด้านการเป็นสถาบันสาธารณะ ที่มุ่งให้ “ประโยชน์ของสาธารณะ” (Public interest) แก่สังคม องค์กรหนังสือพิมพ์จะเลือกในประการแรกมากกว่า เมื่อสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในสังคมต่อการพาดหัวข่าวในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์แล้ว คำตอบบางส่วนที่ได้รับจากผู้อ่านที่มีตามต้องการที่หลากหลาย จำเป็นต้องมีการเสนอข่าวที่เป็นการขายข่าวและเพิ่มยอดการจำหน่ายหนังสือพิมพ์ให้สูงขึ้น เพื่อให้หนังสือพิมพ์คงอยู่รอดได้ในธุรกิจสื่อหนังสือพิมพ์ได้อย่างต่อเนื่องนั่นเอง

บุญรักษ์ บุญยะเขตมาลา (2537, น. 161-162) ได้เขียนเรื่อง “อาชญากรรมทางจินตนาการ” ในหนังสือฐานันดรที่สี่ จากระบบโลกถึงรัฐไทยไว้ว่า นอกจากอาชญากรรมจะกลายเป็น “สินค้าสาธารณะ” ในสื่อมวลชนทั่ว ๆ ไปจนกระทั่งกลายเป็น “ปรกติวิสัย” แล้ว สื่อมวลชนบางแขนงยังนำเสนอข่าวกับอาชญากรรมเป็นข่าวหลัก โดยการนำเสนอในลักษณะ “รายงานข่าวและภาพ” อย่างชัดเจน โดยอ้างว่า “สิทธิการรับรู้” ของปรากฏการณ์ หนังสือพิมพ์พรรณนาให้เห็นถึงกลเม็ดวิธีด้านอาชญากรรมอย่างละเอียดถี่ถ้วนอยู่บ่อยครั้ง โดยการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ดังกล่าวราวกับว่าตั้งอยู่บนสมมติฐานว่า ความรุนแรงเป็นส่วนหนึ่งใน “ธรรมชาติ” ที่มนุษย์แก้ไขไม่ได้

ความวิบัติของภาษาไทยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ส่วนหนึ่งมาจาก “สื่อมวลชน” ของไทยนำไปใช้ในทางที่ผิด โดยใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่มีความหมายรุนแรงเกินกว่าสิ่งที่เป็นจริง แสดงถึงความเห็นแก่ “ประโยชน์ส่วนตน” มิเคยสนใจยติที่จะใช้ในทาง “สร้างสรรค์” นับวันจะมากยิ่งขึ้น ยืนยันได้ว่าไม่มียุคสมัยใดที่ “สื่อมวลชน” ไทย จะห่างไกล “จรรยาบรรณ” เท่ากับ “สื่อมวลชน” ไทยในยุคโลกาภิวัตน์นี้ (ส.เชื้อหอม, 2541, น. 23) การพาดหัวข่าวที่ไม่เหมาะสมของหนังสือพิมพ์จึงเป็นปัญหาด้านจริยธรรมที่ควรได้รับการแก้ไข เพื่อให้หนังสือพิมพ์มีสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคม

ผลการสัมภาษณ์กลุ่มสตรีเรื่องการพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์กับการคุกคามทางเพศที่เกิดขึ้นกับสตรี โดยที่สตรีส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีความเหมาะสม การพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ที่มักจะมุ่งขายข่าวและมุ่งหวังผลของยอดจำหน่ายหนังสือพิมพ์มากกว่าความรับผิดชอบต่อสังคม (จันทร์ บุญเลิศกุล, 2549, น. 3) เช่นเดียวกับ รุจน์ โกมลบุตรและมาเรียม วิสาสะธนา (2548, น. 36) ได้รายงานผลการศึกษาเรื่องเนื้อหาเรื่องเพศและเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยในหนังสือพิมพ์ไทยว่า หน้าหนึ่งรวมทั้งหน้าในประเทศ ภูมิภาค และอาชญากรรม มักจะ

เป็นข่าวอาชญากรรมเกี่ยวกับฆาตกรรมของคู่รัก การนอกใจ เรื่องการข่มขืน การค้าประเวณี ฯลฯ ซึ่งมักเป็นข่าวที่ตอบสนองต่อความสนใจของมนุษย์ (Human Interest) อันเป็นแนวทางในการทำงานของไทยรัฐและเป็นสาเหตุที่ทำให้ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ที่ได้รับความนิยมสูงสุดมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ทั้งนี้ ในหนังสือพิมพ์ประเภทประชนานิยมก็มีแนวทางและวิธีการนำเสนอไม่ได้แตกต่างกันเท่าใดนัก

จากสิ่งที่ผู้ศึกษาได้รวบรวมและนำเสนอไปแล้วข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า การศึกษาเกี่ยวกับการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันได้มีการศึกษาวิจัยกันอยู่อย่างกว้างขวางในสังคม แต่ยังคงขาดประเด็นการศึกษาสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาเพิ่มเติมในครั้งนี้ คือ เรื่องอิทธิพลของพาดหัวข่าวอาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกรู้สึกของผู้อ่านพาดหัวข่าวอาชญากรรม ซึ่งองค์กรหนังสือพิมพ์มักได้รับการท้วงติงจากสังคมเกี่ยวกับความสมดุลระหว่างการนำเสนอข่าวเพื่อมุ่งหวังผลกำไรและเพิ่มยอดจำนวนจำหน่ายให้แก่องค์กรหนังสือพิมพ์กับการมุ่งนำเสนอข่าวเพื่อผลประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการรักษาไว้ซึ่งจรรยาบรรณที่สถาบันแห่งนี้พึงมี อันเป็นทางเลือกที่องค์กรหนังสือพิมพ์ต้องตัดสินใจ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง อิทธิพลของพาดหัวข่าวอาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อผู้อ่านพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย โดยการค้นหาคำตอบที่ว่า ผู้อ่านมีมุมมองต่อการพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยอย่างไร และการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันในปัจจุบันสามารถส่งผลกระทบต่อผู้อ่านอย่างไรบ้าง และการพาดหัวอาชญากรรมดังกล่าวมีความรับผิดชอบต่อสังคมหรือไม่ อย่างไร ตลอดจนการศึกษาถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและตระหนักถึงจริยธรรมของสื่อหนังสือพิมพ์ว่า บรรณาธิการข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับนั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างไรบ้าง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและตระหนักถึงจริยธรรมต่อสังคมหรือไม่ เหมือนหรือแตกต่างกับความคิดเห็นของผู้อ่านหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษามุมมองของผู้อ่านที่มีต่อพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
2. เพื่อศึกษาผลกระทบจากการพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

3. เพื่อศึกษาความรับผิดชอบและตระหนักถึงจริยธรรมในการพาดหัวข่าวอาชญากรรมของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย

ปัญหานำวิจัย

1. ผู้อ่านมีมุมมองต่อการพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย อย่างไร
2. การพาดหัวข่าวอาชญากรรมหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย มีผลกระทบต่อผู้อ่านและสังคม อย่างไร
3. บรรณาธิการข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมีความรับผิดชอบและตระหนักถึงจริยธรรมในการพาดหัวข่าวอาชญากรรมในแต่ละวัน หรือไม่ อย่างไร

ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาศึกษาจากความคิดเห็นของผู้อ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ประเภทเพ่งปริมาณ (Popular newspaper) และหนังสือพิมพ์คุณภาพ (Quality Newspaper) จำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์มติชน และหนังสือพิมพ์แนวหน้า โดยจะศึกษาเฉพาะหัวข่าว (Headline) อาชญากรรมในหน้าหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้ไม่รวมถึงความนำข่าว (lead) ส่วนเชื่อม (neck) เนื้อหาข่าว (body) คำบรรยายใต้ภาพข่าว (caption) และสื่อบุภาพข่าว

นิยามศัพท์

ผู้ศึกษาให้ความหมายคำศัพท์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ โดยประกอบไปด้วยคำศัพท์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ข่าวอาชญากรรมในหน้าหนึ่ง หมายถึง การรายงานเหตุการณ์ที่ข่าวเกี่ยวข้องกับการฆาตกรรม การทำร้ายร่างกายและทรัพย์สิน การข่มขืนกระทำชำเราหรือการล่วงละเมิดทางเพศ การเกิดอุบัติเหตุที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ มักปรากฏอยู่ในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ประเภทประชาชนนิยมเป็นส่วนใหญ่ เพราะสนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

หัวข้อ หมายถึง ข้อความในส่วนแรกของข่าวที่ตั้งประเด็นสำคัญจากข่าวมาเขียนไว้ในส่วนบนสุดของตัวข่าวโดยใช้คำที่สร้างความน่าสนใจและสามารถสรุปรายละเอียดของข่าวให้ได้ใจความ สั้น กระชับ ใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

การพาดหัวข่าวอาชญากรรม หมายถึง การใช้คำที่สั้น กระชับ ได้ใจความและดึงดูดความสนใจไว้ในส่วนบนสุดของตัวข่าว เพื่อสรุปประเด็น เหตุการณ์การฆาตกรรม การทำร้ายร่างกายและทรัพย์สิน การข่มขืนกระทำชำเราหรือการล่องละเมิดทางเพศ และการเกิดอุบัติเหตุ ให้เกิดความน่าสนใจ เพื่อเรียกร้องให้ผู้อ่านได้อ่านข่าวนั้น

หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย หมายถึง หนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวันประเภทพ่งปริมาณ (Popular newspaper) และหนังสือพิมพ์คุณภาพ (Quality Newspaper) ในการศึกษาครั้งนี้ใช้หนังสือพิมพ์ 4 ฉบับ ที่ประชาชนนิยมอ่าน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์มติชน และหนังสือพิมพ์แนวหน้า

ความรับผิดชอบและตระหนักถึงจริยธรรมในการพาดหัวข่าวอาชญากรรม หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของนักหนังสือพิมพ์ที่พึงมี ความรู้สึก การมีจิตสำนึก การไตร่ตรองและการใช้วิจารณญาณในการเขียนข้อความในการพาดหัวข่าวอาชญากรรมภายใต้บรรทัดฐานหรือกรอบในการทำงานที่ตรงตามหลักวิชาชีพที่ดูแลความประพฤติและกิริยาที่ควรประพฤติไปในทางที่ถูกต้องและดีงาม ทั้งนี้การปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับผู้อ่านและสังคม ไม่บิดเบือนข้อมูล นำเสนอข่าวที่เป็นความจริง รวมถึงไม่ให้ปัจจัยภายนอกต่าง ๆ เข้ามามีอิทธิพลในการปฏิบัติงานการพาดหัวข่าว ตลอดจนพัฒนาการนำเสนอพาดหัวข่าวอาชญากรรมในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้มีประโยชน์กับผู้อ่านและสังคม

บรรณาธิการข่าว หมายถึง บรรณาธิการข่าวอาวุโสหรือบรรณาธิการข่าวหน้าหนึ่งหรือบุคคลที่มีหน้าที่ในการพาดหัวข่าวอาชญากรรมหรือรับผิดชอบดูแลการนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน และแนวหน้า

ผู้อ่าน หมายถึง บุคคลที่มีอาชีพค้าขาย นักศึกษา จิตแพทย์ นักจิตวิทยาและนักวิชาการด้านจิตเวชศาสตร์ นักวิชาการด้านสังคมศาสตร์และนักวิชาการด้านภาษาไทยที่อ่านพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน และแนวหน้าในการศึกษาครั้งนี้

มุมมองของผู้อ่าน หมายถึง ทศนะหรือความคิดเห็นของผู้อ่านที่มีต่อพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชนและแนวหน้าในด้านต่าง ๆ ซึ่งจำแนกได้ ดังนี้

1. ด้านลักษณะการนำเสนอพาดหัวข่าวอาชญากรรม คือ ทศนะหรือความคิดเห็นของผู้อ่านเกี่ยวกับวิธีการนำเสนอข่าวสารหลังจากที่ได้อ่านพาดหัวข่าวอาชญากรรม

2. ด้านลักษณะภาษาและการใช้ถ้อยคำพาดหัวข่าวอาชญากรรม คือ ทศนะหรือความคิดเห็นของผู้อ่านเกี่ยวกับการใช้ภาษาและการเลือกใช้ถ้อยคำต่าง ๆ หลังจากที่ได้อ่านพาดหัวข่าวอาชญากรรม

3. ด้านการพาดหัวข่าวอาชญากรรมกับหลักความรับผิดชอบต่อสังคม คือ ทศนะหรือความคิดเห็นของผู้อ่านเกี่ยวกับความเหมาะสมหรือความสมดุลระหว่างการนำเสนอพาดหัวข่าวอาชญากรรมอย่างเหมาะสม โดยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมกับการแสวงหาผลกำไรทางธุรกิจของหนังสือพิมพ์

ผลกระทบ หมายถึง ผลด้านบวกและด้านลบที่เกิดจากการพาดหัวข่าวอาชญากรรมที่มีต่อผู้อ่านและสังคม ดังนี้

1. ผลกระทบที่เกิดขึ้นทันทีหลังอ่านพาดหัวข่าวอาชญากรรม คือ ความรู้สึกของผู้อ่านที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้อ่านพาดหัวข่าวอาชญากรรม

2. ผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมากับผู้อ่านในสังคม คือ ความคิดเห็นของผู้อ่านที่ระบุถึงผลกระทบที่สามารถเกิดขึ้นได้กับผู้อ่านในสังคมหลังจากที่ได้อ่านพาดหัวข่าวอาชญากรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “อิทธิพลของพาดหัวข่าวอาชญากรรม ที่มีผลกระทบต่อผู้อ่านพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย” จะเกิดประโยชน์ ดังนี้

1. สำหรับวงการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ได้รับรู้ถึงความคิดเห็นและผลกระทบต่อความรู้สึกที่เกิดแก่ผู้อ่านจากการอ่านพาดหัวข่าวอาชญากรรม เพื่อนำไปปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการนำเสนอการพาดหัวข่าวอาชญากรรมให้เหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาชีพและให้การนำเสนอข่าวอาชญากรรมเกิดประโยชน์แก่สังคมมากขึ้น

2. สำหรับผู้อ่าน ได้รู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) อ่านหนังสือพิมพ์ด้วยการไตร่ตรองข่าวสารที่นำเสนออย่างถี่ถ้วน รู้จักพินิจพิจารณา แม้กระทั่งการวิพากษ์การพาดหัวข่าวอาชญากรรมของหนังสือพิมพ์ ไม่เชื่อหรือคล้อยตามการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนเพียงอย่างเดียว และได้ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการรับข่าวสารจากสื่อได้อีกด้วย

3. สำหรับสังคม สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่สังคม ส่งเสริมการร้องเรียนและตรวจสอบการทำงานของสถาบันสื่อสารมวลชน ที่มีอิทธิพลต่อคนในสังคมเป็นอย่างมาก เพื่อสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของสื่อสารมวลชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม